

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ Θ'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

Ὅσα διαλαμβάνει τὸ σημερινὸν εὐαγγέλιον φαίνονται διηγήματα ἀπλᾶ, ἱστοροῦντα ὅσα συνέβησαν, ὅτε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τῇ δυνάμει τῆς θεότητος αὐτοῦ περιεπάτησεν ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν, καθὼς περιπατοῦμεν ἡμεῖς ἐπάνω εἰς τὴν ξηρὰν γῆν· αὐτὰ ὁμῶς περιέχουσι νοήματα θαυμαστὰ καὶ ψυχοσωτήρια. Ἀλλὰ καθὼς μόνοι οἱ καταβαίνοντες εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης εὐρίσκουσι τοὺς πολυτίμους μαργαρίτας, οὕτω καὶ οἱ ἐξερευνῶντες τὸ βάθος τῶν λόγων τοῦ θεοῦ εὐρίσκουσι τὰ σωτήρια νοήματα· τοῦτο δὲ ἐφανέρωσεν ὁ προφήτης

ψαλ. 106, Δαβίδ, ὅτε εἶπεν, « Οἱ καταβαίνοντες εἰς

23, 24.

» θάλασσαν ἐν πλοίοις, ποιοῦντες ἐργασίαν
» ἐν ὕδασι πολλοῖς, αὐτοὶ εἶδον τὰ ἔργα
» Κυρίου, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἐν τῷ
» βυθῷ »· διὰ τοῦτο καὶ ἀλλαχοῦ εἶπε·
« Μακάριοι οἱ ἐξερευνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ.¹¹⁸
» αὐτοῦ ». Καταβῶμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς
νοεῶς εἰς τὸν βυθὸν τῶν ἀναγνωσθέντων
λόγων. κοπιᾶσωμεν πολυπραγμονοῦντες τὸ
βάθος τῶν πνευματικῶν ναμάτων, ἵνα ἀ-
ναβιβάσωμεν τοὺς νοητοὺς μαργαρίτας τῶν
θείων ἐννοιῶν, καὶ ἴδωμεν τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ τὰ ἔργα, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ·
ἐξερευνήσωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ σημερινὰ
εὐαγγελικὰ λόγια, διότι αὐτὰ εἰσὶν αἱ μαρ-

τυρίαι τῆς θεότητος τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ αἱ ὀδηγοῦσαι ἡμᾶς πρὸς τὴν μακαρίαν ὁδὸν τῆς αἰωνίου σωτηρίας.

Ματ. 14,
22.

Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.

Τὰ λόγια ταῦτα ἀνεγνώσθησαν, καὶ ἐξηγήθησαν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τῆς παρελθούσης κυριακῆς· ἐπανελάβε δὲ αὐτὰ ὁ ποιήσας τὰς περικοπὰς τῶν κατὰ πᾶσαν κυριακὴν εὐαγγελίων, ἵνα ἀκολουθήσῃ τὴν σειρὰν τῆς διηγήσεως· διότι μετὰ τὸ θαῦμα τῶν πέντε ἄρτων ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἵνα ἐκεῖνοι μὲν ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Βηθσαϊδὰ πρὸ αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ ἐν τοσοῦτῳ ἀπολύσῃ τὰ πλήθη τὰ ὑπ' αὐτοῦ τραφέντα καὶ χορτασθέντα· ἔπειτα, ἀπολύσας αὐτά, ἀνέβη εὐθὺς εἰς τὸ ὄρος.

Ματ. 14,
22.

Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι· Ὀψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ.

Ὅτε ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὡς ἄνθρωπος καὶ ἀρχιερεὺς ἡμῶν, προσέφερε πρὸς τὸν θεὸν τὰς ὑπὲρ ἡμῶν δεήσεις, πρῶτον μὲν ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, εἶτα ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, μόνος δὲ ἐκεῖ προσνύχето ἕως τῆς ἑσπέρας. Ἐδίδαξε δὲ διὰ τούτου, ὅτι πᾶς χριστιανός, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῆς προσευχῆς, πρέπον ἐστὶ πρῶτον, ἵνα ἀποβάλλῃ

τὰς κοσμικὰς ἐνοχλήσεις καὶ τὸν θόρυβον τῶν παθῶν, ἔπειτα ἀναβιάσῃ τὸν νοῦν αὐτοῦ « εἰς τὸ ὄρος, ὃ εὐδόκησεν ὁ θεὸς ^{Ματ. 67,} ^{18.} » κατοικεῖν ἐν αὐτῷ » ἤγουν εἰς τὸν οὐρανόν, ἵνα ὡς θυμίαμα καθαρὸν προσφέρῃ εἰς τὸν θεὸν τὴν προσευχὴν αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἕως ἑσπέρας παρέτεινε ὁ δεσπότης ἡμῶν τῆς προσευχῆς τὸ ἔργον, ἵνα μάθωμεν, ὅτι οὐχὶ σπουδὴ καὶ ταχύτης, ἀλλὰ παράτασις καὶ ἐπιμονὴ ἀναγκαῖα ἐστὶν εἰς τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς. Ὁ μὲν Κύριος οὖν παρέτεινε τὴν προσευχὴν αὐτοῦ ἕως ἑσπέρας.

Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς ^{Ματ. 14,} ^{24.} θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος.

Διὰ τί « ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν ^{Ματ. 134} ^{8.} » αὐτοῦ, ὁ δεσπόζων τοῦ κράτους τῆς ^{αὐτ. 88,} ^{10.} θαλάσσης, τὸν δὲ σάλον τῶν κυμάτων » αὐτῆς » καταπραΰνων, οὐκ ἐξήγαγεν ἄνεμον βοηθόν, οὐδὲ κατεστόρεσε τῆς θαλάσσης τὰ κύματα, ἵνα ἀκινδύνως καὶ ἀφόβως διαπλεύσωσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ πρῶτον ἠνάγκασεν αὐτούς, ἵνα εἰσέλθωσιν εἰς τὸ πλοῖον, ἔπειτα ἀφῆκε τὸ πλοῖον, ἵνα βασανίζηται τὴν νύκτα ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης ὑπὸ τῆς ἐναντίας τοῦ ἀνέμου φορᾶς καὶ τῆς βίας τῶν κυμάτων· Ἐπίτηδες τοῦτο· ἔπραξεν ὁ Κύριος, ἵνα δοκιμάσῃ τὴν πίστιν αὐτῶν, καὶ συνειθίσῃ αὐτούς εἰς τοὺς κινδύνους, οὓς ἔμελλον ὑπομεῖναι, περιερχόμενοι τὴν οἰκουμένην διὰ τὸ εὐαγγελικὸν κήρυγμα· ἀποδείξας δέ, ὅτι εἰς πάντα κίνδυνον καὶ εἰς πᾶσαν ἀνάγκην

προφθάνει καὶ λυτροῦται αὐτούς, ἠθερμάνη τὴν πίστιν αὐτῶν, καὶ φυτεύσῃ εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν τὸ θάρρος καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐλπίδα. Βλέπε δὲ πῶς κατ' ὀλίγον καὶ βαθμηδὸν γυμνάζει αὐτούς ὡς φιλόσοφος πατὴρ καὶ διδάσκαλος· πρῶτον μὲν εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ὅτε τὸ πλοῖον ἐκινδύνευεν ἐκ τοῦ σεισμοῦ καὶ τῶν καλυπτόντων αὐτὸ κυμάτων, τότε αὐτὸς μετ' αὐτῶν ἦν ἐν τῷ πλοίῳ κοιμώμενος· ὅθεν χωρὶς ἀναβολῆς λυτροῦται αὐτούς τοῦ φόβου καὶ ἀπαλλάττει τοῦ κινδύνου· διότι « ἐγερθεῖς, παραυτίκα ἐπετίμησε τοῖς » ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ· καὶ ἐγένετο » γαλήνη μεγάλη· νῦν δέ, μακρὰν ἀπέχων ἀπὸ τοῦ πλοίου, ἀργοπορεῖ καὶ ἀναβάλλει τὴν βοήθειαν, καὶ τοῦ κινδύνου καὶ φόβου τὴν λύτρωσιν.

Ματ. 8,
26.

ἀβρ. 14,
25.

Τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

Οἱ παλαιοὶ Ἑβραῖοι ἐμέριζον τὸν καιρὸν τῆς νυκτὸς εἰς τρία μέρη ἴσα· ἐν τῇ ἀρχῇ δὲ ἐκάστου μέρους μετεβάλλοντο οἱ φύλακες· ὅθεν ὠνόμαζον ταῦτα τὰ μέρη τοῦ νυκτερινοῦ καιροῦ φυλακάς· ἤγουν ἀρχὴν φυλακῆς, μέσσην φυλακῆν καὶ ἐσθινὴν φυλακῆν. Εἰς τὸν καιρὸν δὲ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τέσσαρας φυλακάς ἐμέριζον τὰς ὥρας τῆς νυκτὸς, κατὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων συνήθειαν. Πρῶτον οὖν ἀφῆκεν ὁ Κύριος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ φοβηθῆναι καὶ κινδυνεῦσαι ἰκανὰς ὥρας, ἵνα, ὡς εἶπομεν, καὶ τὴν πίστιν αὐτῶν γυμνάσῃ καὶ τὴν καρ-

Θρη. 3,
19.
Κριτ. 7,
12.
ἔξ. 14,
24.

Μάρκ. 6,
48.

τερίαν, ἔπειτα ἐν τῇ τετάρτῃ φυλακῇ τῆς νυκτὸς, ἤγουν μετὰ τὴν ἐννάτην ὥραν τῆς νυκτὸς, ἦλθε πρὸς αὐτούς περιπατῶν ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν, καθὼς περιεπάτει καὶ ἐπάνω εἰς τὴν στερεὰν γῆν. Ὡς τοῦ παραδόξου θαύματος! ἔσχισε μὲν ὁ Μωϋσῆς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ ἔσχησεν αὐτὴν « τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων », καὶ οὕτω πατήσας ὁ Ἰσραηλίτης λαὸς ἐπάνω εἰς τὴν φανεῖσαν γῆν διεπέρασε διὰ μέσου τῆς θαλάσσης· ἔστρεψε δὲ εἰς τὰ ὀπίσω ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ τὸ ρεῦμα, καὶ ἐφάνη ἡ ἐν τῷ βίθει αὐτοῦ ξηρὰ γῆ, ἐν ἣ πατήσαντες οἱ Ἰσραηλίται, διέβησαν τὸν Ἰορδάνην. Μεγάλα ἀναμφιβόλως ταῦτα τὰ δύο θαύματα· ἀλλ' ἀναπαύεται ὅπωςδῆποτε ὁ νοῦς, ὅταν ἀκούωμεν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι καὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν καὶ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν διῆλθον, πατήσαντες ἐπάνω εἰς τὴν γῆν τὴν γυμνωθεῖσαν τοῦ ὕδατος· ἄνθρωπος δέ, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐστὶ θαῦμα παντελῶς ἀκατάληπτον· ἄρα γε ἐπηξεν ἐκεῖνην τὴν ὥραν ἡ θάλασσα, καὶ ἐγένετο στερεά; ἄρα γε ἔλειψε τὸ βῆρος τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ; ἄρα γε εὐλαβήθη ἡ θάλασσα τὸ δεσποτικὸν καὶ θεῖον σῶμα, καὶ ἐβάσταζεν αὐτὸ ἐναντίον τῶν νόμων τῆς φύσεως αὐτῆς; ἄρα γε μόνον τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν τοῦ Ἰησοῦ ἐψαυον τὴν θάλασσαν, τὸ δὲ βῆρος τοῦ σώματος ἐβάσταζεν ἡ δύναμις τῆς θεότητος; ἀληθῶς ἀκατάληπτος τοῦ θαύματος τούτου ὁ τρόπος, καθὼς καὶ ἄλλων πολλῶν· διὸ προπεπόντως, ὅταν τοῦτο εἶδον οἱ μαθηταί, ἐταράχθησαν.

ὅρα Χρ.
σὺν. εἰς
τὴν κατὰ
Ματθ.
Σει. 24.

ἔξ. 14,
21, 22.

ἰηρ. 3,
17.

Ματ. 14,
26.

Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες, ὅτι φάντασμα ἐστὶ, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραζαν.

2. Κορ. 11,
14.

Φάντασμα ἐστὶν ἐκεῖνο, ὅπερ φαίνεται μὲν ὡς πρᾶγμα ἀληθινὸν καὶ ὑπαρκτόν, οὐκ ἔστι δὲ πρᾶγμα ὄντοτικόν, οὐδὲ ἔχει ὄλως ὑπαρξίν· τὸ φάντασμα ἐστὶ τῆς φαντασίας κατάπληξις, ἐξ ἧς καὶ αἰ αἰσθήσεις παραπτόμεναι, ἀλλόκοτα ἐνεργῶσι· πάντες οἱ Ἑβραῖοι, δεδιδασμένοι ὄντες ἐκ τῆς περὶ τῶν μάγων τοῦ Φαραὼ ἱστορίας, καὶ ἐκ τῶν ἱστορηθέντων περὶ τῆς ἐγγαστριμύθου τοῦ Σαούλ, ἐπίστευον, ὅτι τοιαῦτα φαντάσματα ἐνίοτε φαίνονται συνεργεῖα τοῦ διαβόλου πρὸς βλάβην τῶν ἀνθρώπων· διὸ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔγραφε πρὸς τοὺς Κορινθίους, ὅτι « αὐτὸς ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός ». Οἱ οὖν μαθηταὶ τοῦ σωτῆρος, ἰδόντες, καὶ μὴ δυναθέντες γνωρίσαι αὐτὸν εἴτε διὰ τὸ σκότος τῆς νυκτός, εἴτε καθότι ἐκάλυπτον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τὰ ὑψούμενα κύματα, εἴτε καθότι εὐθὺς ἐταράχθη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἀσυνήθους καὶ παραδοξοτάτου ἐκεῖνου θεάματος, εἴτε καθότι αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ὑπέκρυψε τὸν χαρακτῆρα τοῦ προσώπου αὐτοῦ, ἐνόμισαν, ὅτι τὸ φαινόμενον ἐστὶ φάντασμα, ἧγουν πλάσμα τοῦ σατανᾶ πρὸς βλάβην αὐτῶν καὶ καταποντισμόν· ὅθεν φοβηθέντες ἔκραζαν. Τί δὲ εἶπον κράζαντες, οὐδεὶς τῶν εὐαγγελιστῶν ἐσημείωσε· φανερόν δὲ ἐστίν, ὅτι διὰ τῆς κραυγῆς τὸν θεὸν ἐπεκαλέσαντο, καθὼς καὶ ἡμεῖς,

ὅτε φοβούμεθα, τὸν θεὸν κράζομεν εἰς βοήθειαν.

Εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμὶ· μὴ φοβεῖσθε.

Λάβετε θάρρος· ἐκεῖνο, ὅπερ βλέπετε, οὐκ ἔστι φάντασμα· « ἐγὼ εἰμὶ· μὴ φοβεῖσθε ». Γνωρίσαντες δὲ ἐκ τῆς φωνῆς οἱ μαθηταὶ ὃν οὐκ ἠδυνήθησαν γνωρίσαι ἐκ τῆς ὁράσεως, ἔδειξαν διὰ τούτου, ὅτι εἰς τὰ τῆς πίστεως ἢ ἀκοῆς ἰσχυροτέρα ἐστὶ τῶν ὀφθαλμῶν. Ἡ δὲ δεσποτικὴ φωνὴ ἔπαυσεν εὐθὺς τὸν φόβον τῆς ψυχῆς, ἡσύχασε τὴν ταραχὴν τοῦ πνεύματος, καὶ θάρρος μέγα εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐνέσταξεν.

Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε, Κύριε εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρὸς σὲ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα· ὁ δὲ εἶπεν, ἐλθέ. Καὶ καταβάς ἀπὸ τοῦ πλείου ὁ Πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

Ἀκούσας τὴν φωνὴν τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ὁ Πέτρος, καὶ διστάζει, καὶ πιστεύει, καὶ δείκνυσιν ἀγάπην πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν πλείονα τῶν ἄλλων μαθητῶν· « Κύριε, εἰ σὺ εἶ »· Κύριε, λέγει, ἐὰν σὺ ὑπάρχῃς ὁ Κύριός μου· τοῦτο ἐστὶ δισταγμός· ἐτι ἐδίσταζε περὶ τοῦ ἐὰν ἐκεῖνος, ὃν ἔβλεπε καὶ ἤκουεν, ἦν ὁ Ἰησοῦς· « Κέλευσόν με πρὸς σὲ ἐλθεῖν »· τοῦτο πίστις· ἐπίστευσεν, ὅτι διὰ προστάγματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναται καὶ αὐτὸς περι-

πατήσαι ἐπάνω τῆς θαλάσσης· τοῦτο δὲ ἐστὶ καὶ ἀγάπης ἀπόδειξις· πρόσταξόν με, ἵνα ἔλθω πρὸς σε· θέλει, ἵνα, πρὶν ἢ εἰσέλθῃ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον, προφθάσῃ αὐτός, καὶ πλησιάσας ἀσπαθῆ αὐτὸν καὶ προσκυνήσῃ· τοιοῦτον πρᾶγμα ἐστὶν ἡ ἀγάπη· προῦπαντᾶ, προτρέχει, προφθάνει τὸν ἀγαπώμενον. Καὶ ὁ μὲν παντοδύναμος ἐκέλευσεν· Ἐλθέ, εἶπεν· ὁ δὲ Πέτρος καταβαίνει ἀπὸ τοῦ πλοίου, καὶ περιπατῶν ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν ἔρχεται πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ οὕτω γίνεται θαῦμα ἐπὶ θαύματος, τὸ δεύτερον τοῦ πρώτου μεῖζον· διότι οὐ μόνον ὁ δημιουργὸς καὶ δεσπότης τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ καὶ ὁ δοῦλος, τῆς δυνάμει τῆς προσταγῆς αὐτοῦ, περιπατεῖ ἐπ' αὐτῆς ὡς ἐπὶ τῆς ξηρᾶς γῆς.

Ματ. 14,
30.

Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξε λέγων, Κύριε, σῶσόν με.

αὐτ. 26,
41.

«Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἄσθενής!» ἡ μὲν προθυμία τοῦ πνεύματος τοῦ Πέτρου ἐδίωξεν ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτοῦ πάντα φόβον· ὅθεν θαρσαλέως κατέβη ἀπὸ τοῦ πλοίου, ἐπάτησεν ἐπάνω εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ περιπάτησεν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· ὅταν δὲ εἶδε τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν καὶ ἑαυτὸν βυθιζόμενον εἰς τὸ ὕδωρ, τότε ὑπερίσχυσεν ἡ ἀσθένεια τῆς σαρκὸς τὴν προθυμίαν τοῦ πνεύματος· διὸ καὶ ἐφοβήθη. Τοιαύτη ἐστὶν ἡ ἀνθρώπινος φύσις· πολλάκις τὰ μεγάλα ἐπιτελεῖ, εἰς δὲ τὰ μικρὰ φοβεῖται καὶ διστάζει· περιπατεῖ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ οὐδὲν φοβεῖται, φοβεῖται δὲ τὸν ἄνεμον! Τοιοῦτόν τι

ἔπαθεν ὁ Ἠλίας· τοσαῦτα κατώρθωσε θαυμάσια ἔργα, ἔπειτα ἐφοβήθη τοὺς φοβηρισμούς τῆς Ἰεζάβελ. Τοιοῦτόν τι ἔπαθεν ὁ Μωϋσῆς· ἐφόνευσεν τὸν Αἰγύπτιον, ἔπειτα ἐφοβήθη τὰ λόγια τοῦ Ἑβραίου. Τοιοῦτόν τι πάσχουσι τινες εὐσεβεῖς ἄνθρωποι· μετὰ προθυμίας μεγάλης, μηδένα πειρασμὸν ἢ κίνδυνον φοβούμενοι, εἰτέρχονται εἰς τῆς ἀρετῆς τὸν δρόμον, ἐν ᾧ ἐστὶν ὁ Ἰησοῦς· εἶτα, συναντῶντες μικρὸν τινα πειρασμὸν ἢ κίνδυνον, διστάζουσι, καὶ φοβούνται, καὶ στρέφουσιν εἰς τὰ ὀπίσω. Ὁ Πέτρος ὅμως ἔδωκε παράδειγμα ἅγιον διὰ τὰς τοιαύτας περιστάσεις· αὐτὸς ἐφοβήθη καὶ ἐδίστασεν, ἀλλ' οὐδὲ ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, οὐδὲ ἀπελπίσθη· ἔκραξε δὲ μεγαλοφώνως, «Κύριε, σῶσόν με»· ὅθεν καὶ ἔτυχε τῆς σωτηρίας.

3. Βασ. 19,
3.

Ἐξ. 2,
11.

Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας;

Ματ. 14,
31.

Ταχὺς εἰς ἀντίληψιν ὁ πολυεύσπλαγχνος! εὐθὺς ἐκτείνει τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἐπιλαμβάνεται τοῦ Πέτρου· ὁ δὲ πάλιν ἀφόβως καὶ ἀδιστακτῶς ἵσταται, καὶ περιπατεῖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Μάθημα ἐστὶ τοῦτο διδάσκον, ὅτι, ἐὰν καὶ ἡμεῖς, ὅταν περιπέσωμεν εἰς κινδύνους, προστρέχοντες εἰς τὸν θεόν, κραυγάζωμεν ὡς ὁ Πέτρος, Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἐκτείνει καὶ πρὸς ἡμᾶς ὁ φιλόανθρωπος τὴν ἀντιληπτικὴν καὶ βοηθητικὴν αὐτοῦ χεῖρα, καὶ σώζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κινδυνώδους περιστάσεως· ἔπειτα περιπατοῦμεν καὶ ἡμεῖς πάλιν ἀνδρείως καὶ

μεγαλοφύχως τῆς ἀρετῆς τὸν δρόμον. Ἄλλὰ διὰ τί ὁ θεάνθρωπος οὐκ ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ, καθὼς καὶ ἄλλοτε, ἀλλ' ἤλεγξε τὸν Πέτρον; ἵνα δείξῃ, ὅτι οὐχ ὁ ἄνεμος, ἀλλ' ἡ ὀλιγοπιστία καὶ ὁ δισταγμὸς αὐτὸν ἐφόβιζε καὶ κατεπόντιζεν· ἐν ὧσιν θερμῶς ἐπίστευεν, ἐφευγεν ἀπ' αὐτοῦ ὁ φόβος, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἐστερεοῦτο· ὅτε δὲ ὀλιγοπίστησε καὶ ἐδίστασε, τότε καὶ ὁ φόβος αὐτὸν περιέσχε καὶ τὸ ὕδωρ, εἰς ὃ ἐπάτει, διελύετο. Σημειώσαι δέ, ὅτι οὐκ εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Πέτρῳ, Ἄπιστε, ἀλλ' ὀλιγόπιστε· ἀληθῶς γὰρ οὐκ ἠπίστησεν ὁ Πέτρος, ἀλλ' ἐδίστασε· διότι, ἐὰν ὀλοτελῶς ἠπίσται, οὐκ ἔκραζε τὸ Κύριε σῶσόν με.

Ματ. 14,
32.

Καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.

Ὅτε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Πέτρος εἰσέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, ἔπαυσεν εὐθὺς ὁ ἄνεμος. Καὶ ταῦτα μὲν γράφει ὁ Ματθαῖος· ὁ δὲ Ἰωάννης, σιωπήσας τινὰ ὑπὸ τοῦ Ματθαίου ἱστορηθέντα, προσέθηκε συντόμως τὰ ἐν τῷ μεταξὺ γεγονότα καὶ ὑπὸ τοῦ Ματθαίου σιωπηθέντα. Ἐν δὲ τούτων ἐστὶ τὸ ἐξῆς, ἡγουν τὸ ὅτι οἱ μαθηταί, ἀκούσαντες τὴν φωνὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰπόντος· « Ἐγὼ εἰμί, μὴ φοβεῖσθε, ἤθελον λαβεῖν » αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑπῆγον. Καὶ τὸ μὲν « ἤθελον λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον » ἐγένετο πρὸ τῆς τοῦ Πέτρου καταβάσεως εἰς τὴν θάλασσαν· τὸ δὲ « Καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑπῆγον », ἐγένετο μετὰ τὴν εἰς τὸ

Ἰωάν. 6,
20, 21.

πλοῖον εἰσέλευσιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Πέτρον· εὐθὺς δηλαδὴ μετὰ τὴν εἰσέλευσιν αὐτῶν, τὸ πλοῖον ἐπλησίασεν εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν οἱ ἀπόστολοι ἔσπευδον φθάσαι. Βλέπων δέ, ὅτι ἡ εἰσέλευσις τοῦ Κυρίου εἰς τὸ πλοῖον παύει μὲν τὸν ἄνεμον, εὐθύνει δὲ τὸ πλοῖον καὶ ὠθεῖ αὐτὸ εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν οἱ ἀπόστολοι ἔσπευδον φθάσαι, νόησον, ὅτι τοῦτο ἐστὶ σύμβολον, σημαίνον, ὅτι εἰς ὁποῖαν ψυχὴν ἔλθῃ ὁ Κύριος Ἰησοῦς, παύει μὲν τῶν παθῶν αὐτῆς τὴν ζάλην, εὐθύνει δὲ καὶ ποιεῖ αὐτὴν ἐγγίξειν εἰς τὴν ἐπουράνιον πατρίδα, ἧς τὴν ἀπολαυσιν πάντες οἱ εὐσεβεῖς ἐπιθυμοῦσι, καὶ φθάσαι σπεύδουσι. Βλέπε δὲ καὶ τὸν καρπὸν τῶν θαυμάτων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες, ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ.

Ματ. 14,
33.
Ματ. 14,
26, 27.

Διὰ τί ἄρα γε, ὅτε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς « ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ, » καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη, τότε οἱ ἰδόντες τὸ θαῦμα ἐθαύμασαν μόνον καὶ εἶπον, « Ποταπὸς ἐστὶν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ », ἀλλ' οὐχ ὠμολόγησαν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐστὶ θεοῦ υἱὸς; οἱ δὲ ἰδόντες τὸ σήμερον ἀναγνωσθέν θαῦμα, ἐλθόντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ὡς υἱὸν θεοῦ προσεκύνησαν αὐτόν, καὶ μεγαλοφώνως ὠμολόγησαν, ὅτι ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἐστὶ; διότι τὸ θαῦμα τοῦτο ὑπερέχει ἐκείνο· ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα καὶ κατὰ φύσιν μετὰ τὴν ζάλην ἠσυχάζουσι καὶ γαληνιῶσιν· ὁ δὲ ἐπὶ τῆς θαλάσσης

αὐτ. 8, 26,
27.

περίπατος δύο ἀνθρώπων, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Πέτρου, διὰ τῆς προσταγῆς αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ, ἐστὶν ἔργον ὑπὲρ τὸν ἀνθρώπινον λόγον. Ἐκ τούτου οὖν ἐγνώρισαν οἱ μαθηταί, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐστὶν ἐκεῖνος, περὶ οὗ ὁ προφήτης Δαβὶδ προεῖπεν,

« Ἐν τῇ θαλάσῃ αἱ ὁδοί σου, καὶ αἱ τρίβοί σου ἐν ὕδασι πολλοῖς » ἤγουν ἐγνώρισαν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, διαπεράσαντες τὴν θάλασσαν, ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.

Καὶ διαπεράσαντες, ἦλθον εἰς τὴν Γεννησαρέτ.

Ἐν τούτῳ ἀσύμφωνοι φαίνονται οἱ εὐαγγελισταί· διότι ὁ μὲν Ματθαῖος λέγει, ὅτι

ἔφθασαν εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ· ὁ δὲ Μάρκος διηγεῖται, ὅτι ὁ Ἰησοῦς « Ἠνάγκασε Μάρκ. 6, 45.

» τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον,

» καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαιδάν »· ὁ δὲ Ἰωάννης γράφει· « Καὶ εὐ- Ἰωάν. 6, 21.

» θέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς,

» εἰς ἣν ὑπῆγον »· ἀλλ' ἰδοὺ πῶς κατὰ πάντα σύμφωνα εἰσὶ τῶν θεηγόρων ἀνδρῶν τὰ λόγια· τὸ πλοῖον, ὅτε εἰς αὐτὸ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος, ἔφθασεν εὐθὺς εἰς τὴν γῆν· εἰς ποίαν γῆν; « εἰς ἣν » ὑπῆγον », λέγει ὁ Ἰωάννης, ἤγουν εἰς ἐκείνην τὴν γῆν, εἰς ἣν ἔσπευδον φθάσαι, ἥτις ἦν ἡ Βηθσαιδὰ, ὡς λέγει ὁ Μάρκος· φθάναντες οὖν ἐκεῖ, μετὰ ταῦτα διεπέρασαν καὶ ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ, ὡς ἱστορεῖ ὁ Ματθαῖος.

Ματ. 16,
19.

Ματ. 14,
34.